

Krisen i NPA

Det franska vänsterpartiet *Nouveau Parti Anticapitaliste* (NPA) bildades i februari 2009. Från början noterade det stora framgångar – kort efter bildandet hade NPA över 11000 medlemmar. Men snart hopade sig motgångarna – uteblivna förväntade valframgångar, nedgång i masskampen, bildandet av *Front de Gauche* (som konkurrerade om vänsterväljarna) m m minskade partiets manöverutrymme. Resultatet blev politisk oreda och ökande interna motsättningar som bl a resulterade i att många medlemmar lämnade organisationen.

Erfarenheterna av detta viktiga försök att bygga ett revolutionärt parti på ett nytt sätt är viktiga att analysera och dra lärdomar av. Det kommer också marxistarkivet att försöka bidra till. Vi har redan tidigare publicerat texter som belyser olika aspekter av tillbakagången och djupet av NPA:s kris. Vi har här samlat två nya artiklar som ytterligare belyser problematiken – båda artiklarna är från januari-februari i år (2013).

Vi har även tagit med den rapport om NPA:s 2:a kongress (hölls i början av februari 2013) som publicerades i tidningen *Internationalen*.

Tidigare publicerade artiklar om NPA:

[Vad händer med det franska NPA?](#) (artikelsamling)

Alex Callinicos: [Frankrike: Antikapitalistisk politik i kris](#)
[Franska presidentvalet 2012](#)

Martin F i februari 2013

Innehåll

Denis Godard: Krisen inom NPA: Vi måste förklara oss för vi måste starta om igen ..1
Dick Nichols: NPA brottas med utmaningen från Front de Gauche11
Kjell Östberg: NPA kongress: vänsterenhet eller eget partibygge?.....15

De två första artiklarna nedan är översatta av Björn Erik Rosin

Denis Godard: Krisen inom NPA – Vi måste förklara oss för vi måste starta om igen

Ur *International Socialism* 9 januari 2013

Vi tänker här inte uppehålla oss vid tecken på att Nouveau Parti Anticapitaliste (NPA) befinner sig i kris eller vid jämförelser med den dynamik som rådde vid partiets grundande och det nuvarande läget. Misslyckandet är så allvarligt att det inte går att förneka. Vi misslyckades. Men de skäl som fick oss att bilda NPA kvarstår fortfarande. Vi måste förstå varför vi misslyckades, i synnerhet som vi är tvungna att starta om igen.

En av hypoteserna i denna artikel är att NPA fortfarande inte fötts. Men det betyder inte att inget utträttats. De erfarenheter vi gjort har försatt oss i en bättre position för att kunna förstå de utmaningar vi inte kunnat svara mot. Och de erfarenheterna har också bidragit till att förändra det läge vi nu måste verka inom. Med en parafraas på Daniel Bensaïds uttryck kan vi säga: eftersom vi försökt har vi också skaffat oss rätten att starta om på nytt.

Det är vi som har misslyckats

Frestelsen är alltid stor att förminska vårt eget ansvar och hänvisa till yttre omständigheter, oavsett om det handlar om den period vi befinner oss i eller bildandet av *Front de Gauche*¹, som tagit över en del av vårt ”utrymme”.

Sådana dåliga förklaringar måste avvisas.

Den period vi befinner oss i har upplevt inget mindre än en systemkris för kapitalismen, den kvantitativt sett största samhällseliga revolten i Frankrike sedan 1968 (protesterna mot pensionsreformen), revolutionerna i arabvärlden, protesterna i Spanien och Grekland och Occupyrörelsen i USA. Hur kan man hävda att en sådan period skulle vara orsaken till misslyckandet för ett anti-kapitalistiskt parti?² Det är motsatsen som är sann: NPA:s oförmåga att kunna vara till nytta under denna tid av systemkris och massrevolter är orsaken till dess inre kris. Bakslag för olika sociala rörelser och frammarsch för reaktionära krafter – i första hand fascisterna – ogiltigförklarar inte denna analys, även om det kan bidra till att förändra det läge vi har att verka inom. I tider av djup systemkris blir den subjektiva faktorn avgörande. Samma förhållanden kan gynna den ena eller andra sidan beroende på deras förmåga att ta initiativet och komma med adekvata svar ... eller beroende på handlingsförlamningen bland de oppositionella krafterna.

De kommande månaderna och åren kommer att bli explosiva. Det gör det än mer angeläget att göra korrekta bokslut.

En annan ”dålig” förklaring: *Parti de Gauche* (PG) och *Front de Gauche*. Hade NPA:s utrymme plötsligt ockuperats av dessa nya politiska inslag? Det skulle

¹ *Front de Gauche* är den koalition som bildades 2009 mellan det franska kommunistpartiet och det nybildade *Parti de Gauche*, det senare i huvudsak en vänsterutbrytning ur socialistpartiet. Andra mindre grupper har också anslutit sig till *Front de Gauche*. Denna artikel publicerades ursprungligen i franska *Que Faire?*, n° 10, augusti-oktober 2012. <http://quefaire.lautre.net/spip.php?article309>

² Förvisso kan händelser av sådan magnitud utlösa interna kriser. Det nya med dem och deras betydelse bör, i varje organisation värd namnet, tända mången diskussion i syfte att analysera dem och besvara dem. I själva verket är det genom detta slags debatt och genom försök att ingripa på ett verkningsfullt sätt som ett nytt parti kan utvecklas. Dessvärre har det inte sett ut så i NPA. Vi talar därför här om ett misslyckande.

förmodligen vara bra att klargöra vad som menas med utrymme.³ Under alla omständigheter handlar det inte om något trögt och orörligt att manipulera. Vi talar om medvetna individer, som vi tror kommer att bli aktörer i sin kollektiva frigörelse. *Parti de Gauche*, tätt följt av *Front de Gauche*, bildades strax efter NPA. Även här är sanningen den omvända: dessa krafter utnyttjade – åtminstone till en del – NPA:s svaghet. Oförmågan att bygga en kraft som kunde vara ”till nytta” för tiotusentals fackligt aktiva, medlemmar av olika föreningar, förortsungdomar, osv, fick en del av dem att sätta sitt hopp till *Front de Gauche*, i varje fall under en tid.⁴

Valresultat, precis som utvecklingen på det organisatoriska området, är icke-mekaniska följer av processer av politisk polarisering, radikalisering och försök. Detta pågår fortfarande. Det nuvarande misslyckandet för NPA är inte slutet på historien.

Det ”nya” har fortfarande inte fötts

Det må ha handlat om en begränsning eller en möjlighet, men initiativet till att bilda NPA togs av Ligue Communiste Révolutionnaire (LCR), den enda organisationen av någon betydelse under grundningsprocessen och som spelade rollen av den drivande kraften. Detta innebar inte nödvändigtvis något hinder för byggandet av det nya partiet.⁵ Men det gav aktivister från LCR ett centralt ansvar för att ”ge klartecken”.

Alla strukturer, alla organisationer, skapar sin egen konservatism både på idéområdet och i praktiskt agerande. Det är vad som förser en organisation med den nödvändiga stabiliteten för att kunna hålla ut i svåra tider och stå emot trycket från den härskande ideologin. Men denna konservatism, som alltid innehåller faror, blir ett verkligt hinder när läget förändras.

När en majoritet inom LCR fattade beslutet att starta byggandet av ett nytt parti innebar det inte med nödvändighet att man vände sig bort från tidigare strider eller från sina idéer. Men det innebar att LCR som verktyg, sådant det hade existerat, inte längre kunde svara mot periodens uppgifter.

Till skillnad från det gamla är det nya, per definition, något oskrivet. Det utvecklas, experimenterar, anpassar sig, bygger upp sig. Som något nytt, för att kunna lära sig att bli till nytta i en ny period, kunde NPA bara byggas i en kontinuerlig process med

³ För ytterligare inlägg i frågan om ”ett utrymme att inta”, se min replik i en debatt mellan Alex Callinicos och François Sabado vid NPA:s grundande. Men mitt svar är tidsmärkt och visar vad NPA:s erfarenheter bidragit till, trots misslyckandet.

⁴ Uppriktigt sagt har *Front de Gauche* uppsnappat *die Zeitgeist* bättre än NPA, åtminstone när det gäller val. Mélenchons radikala tal uppmanade till en ”participatorisk” kampanj och användande av metoder för mobilisering som ockupation av offentliga platser. Likväl, och detta kommer att bli ett problem för kamrater som går med i *Front de Gauche*, är dess förmåga att ”kapitalisera” på väljarbasen ännu långt ifrån given. Jag lutar åt att det finns alltför många hinder för detta: styrkan hos kommunistpartiet, som kommer att motsätta sig något ”gemensamt hus”, inriktningen på institutionerna, spänningarna mellan olika krafter.

⁵ Se Sitel, 2008. Francis Sitel, som kände organisationen väl, ansåg det vara riskabelt att bilda ett nytt parti med LCR som enda organiserade kraft. Många av hans argument är intressanta. Problemet är bara att vi inte kan ta vad vi önskar att vi hade utan måste utgå från det som existerar. På denna grundval måste vi hitta lösningar. I annat fall letar vi efter genvägar. Francis Sitel lämnade NPA tidigt, tillsammans med Gauche Unitaire, medlemmar av LCR som i stället anslöt sig till *Front de Gauche*. Denna gruppering skaffade sig antagligen bra positioner genom att gå med i *Front de Gauche* tidigt. Men dess politiska utveckling är sådan att Gauche Anticapitaliste ofta låter bli att nämna den bland de strömningar som kan tänkas bilda en anti-kapitalistisk pol inom *Front de Gauche*. Ska detta ses som en varning för Gauche Anticapitaliste som lämnade NPA i juni 2012?

inledningsvis begränsade strukturer, så flexibelt som möjligt och med gott om utrymme för nya och framväxande diskussioner och alla slags experiment.

Utseendet på och de motsättningar som ligger till grund för den rådande krisen inom NPA är emellertid klara: NPA:s kris liknar helt enkelt en kris inom LCR. Motsättningarna liknar dem som rasat inom LCR i mer än tio år (allianser med andra vänsterkrafter och agerande i olika val). Alla de tendenser som bildades och sedan skildes åt härstammar från LCR: Gauche Unitaire, följt av Convergences et Alternatives och idag Gauche Anticapitaliste (GA). Alla tendenser som funnits inom NPA sedan dess födelse uppstod genom sätt som ärvts från LCR och leddes av tidigare ledare inom LCR (med ett litet undantag).

Detta enkla konstaterande visar att ”det gamla” dominerat ”det nya” partiet. LCR öppnade bara dörrarna till sitt eget hus. Det var utan tvekan generöst. Vi tände lyset och bjöd på kaffe. Ibland möblerade vi till och med om lite grann. Men det var LCR:s hus, där LCR:s medlemmar kände sig hemma och där de visste hur det fungerade. De övriga var bara gäster. Och det visade sig att det huset i själva verket inte passade för uppgifterna under den nya perioden.

Underskattning av det nya med perioden

1. *Bara ett utrymme att inta ...* Men varför fanns motstånd mot en förändring bland en majoritet av LCR:s medlemmar? Det handlade inte om någon misstro. En bred majoritet hade röstat för bildandet av ett nytt parti. Många var entusiastiska över inledningen av processen. Men varför igen? Huvudsakligen på grund av att de skäl som angetts – inom LCR – för behovet av att bilda NPA inte tog hänsyn till det radikalt nya i perioden. Följden blev att insikten bara var ytlig om att det nya måste ges möjlighet att komma till uttryck. Att titta åt två håll är inte något bra sätt att orientera sig på.

Enligt den rådande analysen inom LCR handlade starten för den nya eran i grunden om ”sammanbrottet för Sovjetunionen och länderna inom östblocket i kombination med den nyliberala kapitalistiska globaliseringen”, slutet för en cykel som inletts 1917.⁶ Analysen gick ut på att krisen för kommunistpartierna och den nyliberala utvecklingen inom den socialdemokratiska vänstern skapade ett utrymme som måste ”intas”. Men genom allt detta höll vi oss kvar inom samma paradigm, det som ofta inom LCR omtalats som ”revolutionärer utan någon revolution”, dvs ”utan något omedelbart revolutionärt perspektiv”, en märklig om än för ögat anslående fras.⁷

Det som kom att prägla bildandet av det nya partiet var därför lite vidare programmatiska gränser i syfte att locka till sig föräldralösa ur de traditionella partierna samtidigt som man förhöll sig tillräckligt radikal för att, för framtida behov, behålla revolutionära perspektiv. Idén om en lätt programmatisk öppning av LCR kunde, för en majoritet inom LCR, bara innebära en lätt organisatorisk öppning av LCR.

2. *... eller en mer radikal förändring?* I denna analys av det nya med perioden blev två inslag marginella: kapitalismens systemiska kris och framför allt återkomsten för masskamp och anti-kapitalistiskt medvetande. Kapitalismens systemiska kris innebär att vi talar om en ny och långsiktig period där alla motsättningar inom systemet utvecklas. Dessa kan bara lösas genom en rad politiska kriser och omfattande strider.

⁶ Adam och andra, 2009.

⁷ Johsua, 2006. Johsuas slutsats är bl a: ”Utanför en revolutionär period är det omöjligt att ha ett folkligt massparti (eller något som närmar sig det) utan någon institutionell bas.”

Varför är detta betydelsefullt? Det är genom konkreta erfarenheter och strider under krisens utveckling som vår klass (i vid bemärkelse) i massomfattning kan skaffa sig medvetenhet och organisatorisk förmåga som gör att den kan stå för en revolutionär omvandling. Och det är genom dessa erfarenheter som olika partipolitiska strategier kommer att testas. Låt oss bara ta ett aktuellt exempel.⁸ Under den första tiden efter Mubaraks fall i Egypten blev de få som vågade kritisera armén fullständigt marginaliserade. Ett år senare har deras hållning i den frågan fått större acceptans och responsen har vuxit, framför allt bland ungdomen.

Den andra faktorn är att masskampen återkommit: strejkerna i Frankrike vintern 1995, massresningarna i Indonesien och Sydkorea, Seattle 1999 och framväxten av internationella alternativa toppmöten och sociala forum, den internationella rörelsen mot Irakkriget (för att ta exempel från den tid som föregick igångsättandet av NPA-projektet). Under denna dynamiska process har en omfattande kritik av systemet åter vuxit fram – medvetenheten om, åtminstone embryonalt, att alla strider förenas av en övergripande logik, att kampen måste föras mot ett helt system. Detta har kommit till starkare uttryck eftersom krisen lett till att den nyliberala modellens hegemoni fallit samman. En generation bestående av tiotusentals aktivister har under de senaste 15 åren skolats på grundval av dessa händelser.

Från propaganda till strategi i centrum för det nya partiet

Det finns därför inget fast utrymme som måste fyllas. Snarare radikalt olika vägar som öppnas i kampen för ett annat samhälle. Det som gör ett nytt parti både nödvändigt och möjligt är att vi samtidigt har en period där miljontals personer kan sättas i rörelse och framväxten av tiotusentals aktivister inom olika delar av rörelsen och som utgör de verkliga ledarna från dag till dag.

Utan dem skulle de hundratals striderna varje år på olika arbetsplatser vara omöjliga, liksom bredare rörelser, strejker och massdemonstrationer (för pensionerna, mot Jacques Chiracs försök att försämra rättigheterna för unga arbetare, mot kriget ...). Utan dem skulle inte den heroiska kampen för de papperslösa, mobiliseringen i Palestinafrågan, kampen mot kärnkraft eller lokala strider som den som pågår mot den planerade flygplatsen i Notre Dames des Landes, kampen i fattiga förorter, osv, kunna upprätthållas. Detta är grundvalen för en kraft som siktar på att förena och samordna dem och göra det möjligt att utveckla en global strategi för att leda rörelsen till seger och perspektivet på kollektiv frigörelse.

Revolutionära aktivister bör, givetvis, delta i denna process. Men det kräver för deras del en ”kulturell” revolution om de ska kunna svara mot kraven. De måste bryta med sätt att tänka och agera som rotats under decennier av marginalisering av yttersta vänstern, av att vara ”revolutionärer utan någon revolution”. Vi måste bort från ”kritiken som vapen” till ”kritik av vapnen” och inte underskatta den radikala förändring detta innebär, i såväl praktik som teori.⁹ Vi måste sluta med att inskränka oss till propaganda, med kulturn av det ”korrekta” programmet, med mantrat om

⁸ Alla revolutionära processer i historien utgör fascinerande studieobjekt ur denna synvinkel, från 1848 i Frankrike till revolutionen 1974 i Portugal, den ryska revolutionen 1917 eller den iranska 1979. Misslyckanden har varit mer förknippade med den revolutionära processens oförmåga att ha partier vuxna uppgiften än bristen på beslutsamhet eller radikalism hos rörelserna. Det är sant att vid en historisk analys är det enklare att komma fram till att ”massorna” saknar det ena eller andra. Det är ett vanligt knep för att komma undan ansvar. Ett annat knep är att skylla på ”förrädiska” ledare för klassen. Bekvämt, förvisso, men inte särskilt användbart strategiskt.

⁹ Se Marx, 1975, sid. 251.

”generalstrejk” och med kritiken av de traditionella ledarskapen för arbetarrörelsen som enda tänkbara utväg.

Vi har misslyckats med denna kulturrevolution: att komma bort från propaganda utanför rörelsen till att utarbeta en strategi innanför rörelsen. Detta kräver inte bara medvetenhet om frågorna utan också att vi måste stödja oss på de tusentals aktivisterna inom rörelsen i syfte att börja skapa en ny revolutionär kultur som gradvis utvecklas på grundval av delade erfarenheter och den revolutionära traditionens erövringar. Det kräver en strategi i stånd att få med hela rörelsen och som skulle sätta de stora debatterna i nytt ljus och omformulera projektet för frigörelse.

Partiet stod främmande för aktivisternas angelägenheter

1. *Ett parti för kamp ... eller för val?* Trots vad som sades sågs NPA aldrig som ett parti för kampen, ett parti för rörelsen. I efterföljd till Olivier Besancenots framgångar i två presidentval har det först och främst agerat som en valbyrå. Vi får inte glömma att grundandet av NPA skyndades på för att kunna presentera kandidater inför Europavalet, det nya partiets första framträdande på nationell nivå.

Därefter följde många diskussioner och oändliga (och fortfarande olösta!) stridigheter om valtaktik medan resurserna i huvudsak satsades på nationella valkampanjer och bara ett fåtal debatter om fackligt arbete, byggandet av en anti-rasistisk rörelse, en rörelse i skuldfrågan, till försvar av offentlig service eller konkret solidaritet med de arabiska revolutionerna. Hur mycket diskuterades utbyte av erfarenheter om hur kampen skulle utvecklas lokalt? Hur mycket satsade partiet på att bygga de alternativa toppmötena i Köpenhamn, Strasbourg eller Frankfurt, på att stödja de papperslösa marsch, kollektiven i skuldfrågan, osv? För att inte tala om frågor som polisbrutalitet eller Front National eller nya sätt att mobilisera och organisera.

2. *Politik utanför rörelsen:* Denna inriktning har sina rötter i teorin om de sociala proteströrelsernas självständighet och som inte utmanades eller diskuterades vid bildandet av NPA. Under den nya perioden har den teorin kommit att bli teorin för avpolitisering av rörelsen.

Med nedgången på 1980-talet och kampen mot den nyliberala kapitalistiska omstruktureringen i huvudsak blev defensiv blev det mycket svårare att konkret känna av den frigörande potentialen i rörelsen. Detta banade väg för en spricka mellan ”social” kamp och ”politisk” kamp. Denna spricka stadfästes genom uppkomsten av begreppet ”sociala protester” som en paraplyterm för olika strider och grupper och i motsättning till politiken som snävt definierades som strid mellan partier, i huvudsak i samband med val.

Detta satte sina spår inom LCR, som försvarade ”de sociala rörelsernas självständighet”. För att förstå hur ett sådant begrepp kunde växa fram bör tilläggas att det föddes och uppmuntrades av en i grunden sund kritik av den tradition som utvecklats av de traditionella partierna (i första hand kommunistpartiet), där man försökte utnyttja fackföreningsrörelsen eller andra grupperingar för egen del – vilket innebar att dessa organisationer blev redskap för partistrategier i stället för att agera för frigörelse.

På grund av detta synsätt började LCR:s medlemmar alltmer att agera som individer i rörelserna. Ibland spelade de en nyckelroll och tog med sig sina allmänna uppfattningar. Men det blev mindre diskussion om strategi inom partiet och färre försök att testa detta kollektivt. Gradvis blev följderna djupgående för partiets funktionssätt: en klyfta uppstod mellan dem som var mest aktiva inom rörelsen och de som arbetade

inom partiet. Trycket på ledningen minskade från rörelsens sida, de frågor som ställdes där och behovet av en strategisk utveckling där. Och ett annat resultat var att den ”pragmatiska” böjelsen ökade bland medlemmar som var djupt engagerade i specifika och huvudsakligen defensiva rörelser.

Sist men inte minst: den minskade debatten om de frågor som väckts i de sociala proteströrelserna ledde till att partiet kom att inskränka sig till frågor som rörde programmatiska avgränsningar till andra partier. Och detta i sin tur gjorde att valrörelserna fick en alltmer central betydelse.

3. *Politik inom rörelsen*: NPA föddes genom framväxten av massrörelser, ändå har denna uppfattning fortsatt att dominera partiets inriktning och verksamhet. Det svarar inte mot behoven hos rörelser som ständigt ställs inför frågan om systemets övergripande logik och inte heller kan det övertyga aktivister som hamnar utanför den plats där de agerar.

Att rörelsen ska vara självständig låter vackert, men det behöver tänkas igenom: det är rörelsen som förändrar samhället och inte valda individer eller politiska partier. Med andra ord: den revolutionära omvandlingen av samhället kan bara vara ett verk av en majoritet av de förtryckta och utsugna rörelse.

Detta innebär inte självständighet för rörelsen gentemot politiken, utan att rörelsen själv utvecklas och blir politisk. Politisk i betydelsen att den blir alternativet¹⁰, att den kämpar för makten, inte för att ersätta de som leder existerande institutioner med egna representanter, utan för att ersätta existerande institutioner med sin egen kollektiva maktutövning – och i detta syfte börjar man bygga detta i dagens strider.

Det innebär inte att rörelsen måste hålla sig borta från politiska partier utan att den måste visa giltigheten av vad den står för inom rörelsen själv – det innebär också att de bara kan visa detta genom att förstå och respektera rörelsens egen rytm och genom att utveckla en användbar strategi för rörelsen.

Av detta följer att en revolutionär strategi går ut på att visa hur rörelsen kan bli politisk, genom alla möjliga erfarenheter av klasskamp på alla nivåer (inklusive val) – i stället för att ägna sig åt att teoretisera om hur den sociala rörelsen och den politiska rörelsen ska separeras.

Av detta följer också att partiet inte kan uppfinna denna strategi utifrån. Det bör först sikta på att befrämja spridande av erfarenheter och dynamik från rörelsen själv: se bara på hur exempel så olika som *Los Indignados*, arabrevolutionerna, företagsockupationer, ”Kan inte betala-vill inte betala”-rörelserna – i varje fall i embryonal form – reser frågan om en annan makt, om verklig demokrati. De är också – i mer positiv bemärkelse – uttryck för den misstro mot existerande institutioner som kommer till uttryck i lågt valdeltagande, misstron mot massmedia eller kravaller där vad som uppfattas som ”samhällsinstitutioner” attackeras.

Internt påtvingade oföränderliga begrepp

1. *”Vårt svar på krisen”*: en misslyckad strategisk diskussion. Den dominerande synen inom NPA är att det ”korrekta” programmet (och de korrekta kraven) kan komma till rörelsen utifrån via partiet. Därav betoningen av val som ett sätt att nå en masspublik. Därav betoningen av programmatiska avgränsningar för att kunna skilja mellan sanna anti-kapitalister och ”förrädiska” ledare.

¹⁰ Om vad som avses med politisk rörelse, se Godard, 2011.

Om ett program är nödvändigt bör det vara ett program som förenar målen och sättet att uppnå dem, en vägledning till handling. Det kan inte vara ett ”perfekt”, bestämt program som fötts i hjärnorna på ett fåtal revolutionärer; det måste modifieras genom erfarenheter och utvecklingen. Utarbetandet av ett sådant program är därför oskiljaktigt från utvecklingen av rörelsen själv och debatter om de erfarenheter och frågor som uppstått. Från denna utgångspunkt har förmodligen inget varit mer talande för NPA:s misslyckande än texten ”Vårt svar på krisen”, som antogs vid den första kongressen 2009.¹¹

Den texten kunde ha inneburit en öppning för debatt om hur en anti-kapitalistisk strategi kan se ut i en period av djup kris och masskamp. Men diskussionen inskränktes till innehållet i ett program, en kravlista som en del inte tyckte var radikal nog och andra alltför radikal och där alla var besatta av frågan om vilka gränser som skulle sättas upp, eller inte, gentemot *Front de Gauche*.

Låt oss säga det öppet, under denna debatt var den underförstådda referensen för många kamrater Trotskijs *Övergångsprogram* från 1938.¹² Här ska vi inte ta upp värdet av denna referens. Vad som emellertid är slående i det övergångsprogram Trotskij förespråkade var att det har ett inslag av handlingsprogram, där varje krav förenas med en lämplig organisationsform: stärka fackföreningarna och kämpa inom dem och fabrikskommittéer för att öppna räkenskapsböckerna och arbetarkontroll, strejkvakter och arbetarmilis för att beväpna proletariatet, råd som samlade fabrikskommittéer och kvartersorganisationer på geografisk grund för en arbetar- och bonderegering.

Att förena krav med specifika organisationsformer för rörelsen är exakt vad som saknas i ”Vårt svar på krisen”. Vi diskuterade krav, men det visade sig omöjligt att gå vidare till en diskussion om på vilket sätt dessa krav skulle kunna förverkligas av rörelsen.

2. *Inget behov av konkret analys?* Bristen på strategisk inriktning leder till brist på intresse för analys av den konkreta verkligheten. Det har lett till en brist på analys av en lång utvecklingscykel (och omorganisation) av organisationen av kapitalistisk produktion, omstruktureringen av den traditionella arbetarklassen och uppkomsten av en ny klassammansättning. Ändå handlar det också om en ny konfigurering av verkligheten för vår klass som lett till en kris för de traditionella organisationerna inom arbetarrörelsen. Finns det ett specifikt revolutionärt subjekt? Bör vi fortfarande tänka i termer av strategiska produktionssektorer?

Och i fall vi bör göra det, handlar det om samma som för 20 eller 30 år sen? Ska vi tänka i termer av att organisera kämpande arbetare via sysselsättning, bransch eller geografiskt? Innebär inte utvecklingen av invandring och kvinnornas ökade andel av arbetskraften en förändring av relationen mellan kampen mot diskriminering och kampen på arbetsplatser? Leder inte den ökade uppsplittringen av produktionsenheter och anställningskontrakt, det ökade antalet prekära anställningsvillkor och ökningen av antalet servicejobb, till en förändring av betydelsen av och metoderna för kampen inne i städerna? Sådana diskussioner – men vi kan nämna fler – lyste med sin frånvaro när NPA byggdes upp, för att inte tala om statens och imperialismens förändrade utseende, mediernas roll, de sociala nätverken.

¹¹ NPA, 2011.

¹² Trotskij, 1938.

En ny arbetarrörelse måste återskapas i stånd att utveckla strategier och organisationsformer som svarar mot klassammansättningens nya verklighet. Detta bör förenas med kamp mot omstruktureringen av de gamla sektorer, där de gamla organisationerna fortfarande är bäst förankrade. Det hela bör uttalas i dessa termer hellre än i valet mellan omstrukturering och omformning.

Föds man till revolutionär, eller blir man det?

Ett parti kan inte utveckla någon strategi om medlemmarna av det inte är engagerade i rörelsen på olika sätt. Detta gäller även omvänt: det är genom debatt inom rörelsen och erfarenheter därifrån som ett ”nytt” revolutionärt medvetande kan utformas bland partimedlemmarna och som gamla uppfattningar kan modifieras, berikas och kritiseras.

Detta fordrar en brytning med tanken på revolutionära teorier färdiga att använda, skapade av ledarna för tendenser inom partiet och spegelbilden av detta: missuppfattningen av reformismen som ren och skär ”manipulation av hjärnorna”. Reformismens inflytande går inte att reducera till ”förrädiska” ledare som sviker förvirrade massor som sanningen måste uppenbaras för.

Reformismen är en produkt av ett motsägelsefullt medvetande som avspeglar motsägelsefulla erfarenheter. Å ena sidan erfarenheter av dominans (utsugning och förtryck) och konkurrens som befrämjar känslor av maktlöshet och öppnar för uppfattningen att det enda förnuftiga är att låta valda representanter svara för förbättringar. Å andra sidan erfarenheter av motstånd mot denna dominans, som inte bara trasar sönder all individualism och återskapar solidaritet, utan också sätter ifråga chefernas makt och statens neutralitet.

Detta innebär att reformismen inte bara går att bekämpa ideologiskt (genom propaganda). Masskampens återkomst och erfarenheter och bakslag för dem som deltar där är grunden för förändringar av medvetenheten. Men vi måste förstå denna förändring som en process. Det finns ingen strömbrytare på individuell eller kollektiv nivå när medvetenheten går från reformism till revolutionär politik.

Kampen mot reformismens inflytande och utvecklande av en revolutionär medvetenhet hänger samman. De kan inte drivas på genom proklamationer utan genom att i praktiken befrämja alla erfarenheter som praktiskt visar på kollektivets styrka och överlägsenheten hos en strategi som baseras på detta jämfört med institutionella strategier.

Att lappa ihop räcker inte; vi måste bygga nytt

1. *Fortfarande möjligt ... och fortfarande nödvändigt:* Uppgiften att bygga ligger fortfarande framför oss. Det gavs svar *Front de Gauche* fått visar att det finns hundratusentals unga människor och arbetare som går att vinna för ett politiskt och radikalt perspektiv. *Front de Gauche* sitter fast i tvångströjan hos en organisationskartell vars huvudmål inte är självorganisering och utveckling av en motmakt – utan att verka inom institutionerna. Den kan därför inte utgöra grunden för den kraft vi behöver bygga. Kampen pågår utanför dessa organisationer; bland ungdomar, i förorter, ofta på ett fragmentariskt sätt.

Sakernas tillstånd gör uppbygget av en anti-kapitalistisk kraft till något inte bara möjligt utan mer nödvändigt än någonsin. Utan en samordning mellan aktivister inom olika rörelser och framväxten av en anti-kapitalistisk strategi kommer det att bli allt

svårare att hemföra olika delsegrar, vilket framgått av striden i pensionsfrågan, den anti-rasistiska kampen eller anti-krigsrörelsen.

Under kampen i pensionsfrågan tog fackföreningsledarnas strategi över i brist på bättre. Orsaken var att det inte fanns någon kraft som kunde föra samman tiotusentals radikala fackliga aktivister med deras arbetskamrater i alla sektorer och regioner med utgångspunkt i stridbara lokala fackföreningar eller baskommittéer med band till en majoritet ungdomar på högstadier och gymnasier och i stånd att skapa lokalt stöd. En sådan kraft hade kunnat föreslå en alternativ strategi till fackföreningsledarnas genom att sprida de bästa erfarenheterna.

Med andra ord, för seger, även delsegrar, krävs strategier som går ut på att konfrontera systemets logik och som läggs fram i bred omfattning för rörelsen och att former av gräsrotsorganisering och motmakt växer fram. En sådan kraft blir också nödvändig på grund av den allmänna tendensen i det kapitalistiska systemet. Utan ett perspektiv som går ut på allmän förändring och frigörelse kommer reaktionära ”lösningar” att ta hem spelet. Därför måste vi göra ett nytt försök.

2. *Återuppbyggnad, tala om det och göra det:* Vi får inte skämmas över vårt misslyckande. Vi kan alla vara stolta över att ha försökt. Men ett misslyckande är det, som har demoraliserat tusentals aktivister och lett till än mer utbredd skepsis. Vi måste därför öppet säga att vi misslyckades; det är nödvändigt om vi vill att någon ska kunna lita på oss igen. Vi måste också säga att vi inte är ute efter att lappa ihop det som inte fungerade, utan att vi vill se en radikal omstöpning av NPA. Dessa villkor är nödvändiga men inte tillräckliga. Vi kräver inte att bli trodda på vårt ord. Vi kommer att bedömas utifrån vårt agerande. Och detta får inte dröja.

3. *Var ska man börja?* Proklamationer om ett annat tillvägagångssätt eller ett annat program skapar inget nytt parti. Avhopp har försvagat partistrukturen, från lokala kommittéer till nationella strukturer (utskott, press, den nationella ledningen ...). Vi bör ”utnyttja” läget till nystart på grundval av de lokala kommittéerna – de nationella strukturerna kan kort och gott, i varje fall tills vidare, ”sköta” de löpande affärerna.

Kommittéerna för en verklig nystart bör vara autonoma – vad gäller lokalt engagemang, arbetsmetoder, sättet att organisera debatten – och samordnade i nationella kampanjer de är överens om och i den debatt som gäller återuppbyggnaden av partiet. Dessa kommittéer bör vara helt öppna utåt och uppmuntra medverkan av aktivister från olika rörelser även om de inte ansluter sig till partiet. På alla nivåer bör vi uppmuntra diskussioner mellan medlemmar av andra partier inom den radikala vänstern.

I varje fall under en övergångsperiod bör tidningen främst fungera som kontaktorgan mellan kommittéerna: rapportera de erfarenheter kommittéerna gjort, berätta om protester, möten, händelser, publicera debattbidrag, osv.

Hörnstenen i denna process bör vara engagemang i rörelsen och utveckling av vår strategi som grundval för utbyte av erfarenheter och som grundval för diskussioner, inklusive teoretiska debatter. Från denna utgångspunkt bör huvudaxeln i vår verksamhet utgöras av kampanjer mot åtstramningar och i fråga om statsskulden – knutet till motstånd mot nedläggningar och till internationell solidaritet – och kampen mot rasismens utveckling och extremhögern.

Sammanfattning

Inget kan vara värre än att låta nästa NPA-kongress klä sig i säck och aska. Arbetet fram till kongressen måste vara en del av ett större arbete på återuppbyggnad: inte begränsat till intern debatt utan uppmuntra öppna diskussioner med utanförstående i alla frågor och på alla nivåer, inleda arbetet med vår strategi och vårt funktionssätt utan att utesluta mer teoretiska diskussioner (dynamiken kapital/arbete, rörelsen/institutionerna, förtryck/utsugning).

Denna process kommer att bli levande om den utgår från agerandet inom rörelserna, experiment från olika kommittéer och om den inte utger sig för att på förhand ha svar på frågor som måste förbli öppna.

I denna mening för kongressförberedelserna ses som en återuppbyggnadsprocess på grundval av bidrag från olika kommittéer i stället för plattformar tillverkade ”på toppen” som medlemmarna sedan ska ta ställning till. Själva kongressen bör ses inte som avslutning (på processen) utan som ett steg på vägen: partiet självt bör ses som ett processparti, ett experimenterande parti.

Till sist, på denna konferens måste ungdomen återfå sin plats i partiets hjärta, i kommittéerna, dess erfarenheter, dess debatter, och inte som något avskilt, utan som central för verksamheten och rent av som drivkraften. Detta är också en förutsättning för att kunna bygga ett parti för framtiden, ett rörelsens parti, ett nytt anti-kapitalistiskt parti.

Referenser

- Adam, Hélène, Daniel Bensaïd, François Coustal, Léon Crémieux, Jacqueline Guillotin, Samuel Johsua, Alain Krivine, Olivier Martin, Christine Poupin, Pierre Rousset, François Sabado, Roseline Vachetta, 2009. ”De la LCR au NPA”, www.preavis.org/breche-numerique/article1155.html
- Godard, Denis, 2009, ”The NPA: a Space for Rebuilding”, *International Socialism* 123 (Summer 2009), www.isj.org.uk/?id=561
- Godard, Denis, 2011 ”Qu’est-ce qu’on veut: Tout!”, *Que faire?* 8 (second séries).
- Johsua, Samy, 2006, ”Mélanges Stratégiques”, *Que faire?* 5 (1st series), <http://quefaire.lautre.net/spip.php?article86>
- Marx, Karl, 1975, *Early Writings* (Penguin) www.marxists.org/archive/marx/works/1843/critique-hpr/intro.htm
- NPA, 2011, ”Nos Réponses à la Crise”, <http://tinyurl.com/cl3wgeb>
- Sitel, Francis, 2008, ”Nouveau Parti Anticapitaliste, Espoirs et Pièges” i *Critique Communiste*, 187. <http://orta.dynalias.org/critiqueco/pdfs/187-sitel.pdf>
- Trotskij, Leon, 1938, [Övergångsprogrammet](#) (Kapitalismens dödskamp och Fjärde Internationalens uppgifter) – på marxistarkivet

Dick Nichols: NPA brottas med utmaningen från Front de Gauche

Ur *Links International Journal of Socialist Renewal*, 15 februari 2013

De fyra år som gått sedan *Nouveau Parti Anticapitaliste*, NPA, bildades har inneburit en brant uppgång och ett lika brant fall för denna organisation, som bildades 2009 på initiativ av *Ligue Communiste Révolutionnaire*, LCR, den franska sektionen av Fjärde internationalen.

Partiets snabba tillväxt inledningsvis tycktes bekräfta de premisser det bildats på – tiotusentals franska arbetare och ungdomar ville aktivera sig mot kapitalismens kriser och brott men var misstänksamma mot existerande organisationer på vänsterkanten och letade efter ett nytt politiskt hem.

NPA nådde en medlemsmässig topp på nära 10 000 medlemmar (LCR hade sällan haft fler än 2 500) men hamnade snart i utförsbacken. Vid partiets andra kongress, som ägde rum den 1-3 februari i arbetarförorten Saint-Denis strax norr om Paris, uppgavs NPA:s medlemsantal ligga mellan 2 000 och 2 500.

NPA:s dåliga valresultat i presidentvalet 2012, partiets kandidat Philippe Poutou nådde 1,15 procent medan den populära Olivier Besancenot i presidentvalen 2002 och 2007 fick över 4 procent, har också lett till att statsbidragen kollapsat. Veteranen Alain Krivine sade den 1 februari till tidningen *Libération* att ”den ekonomiska situationen för oss är ganska katastrofal”.

Det hela blev inte bättre av att 600-800 medlemmar av NPA sommaren 2012 lämnade organisationen. De hade tillhört strömningen *Gauche Anticapitaliste* (GA) inom NPA och anslöt sig nu till *Front de Gauche*, FG, sedan deras förslag om att NPA skulle ansluta sig till den alliansen avvisats av partikonferensen i juli 2012.

Det innebar att GA blev den tredje grupperingen som sögs ut ur NPA på grund av dragningskraften från *Front de Gauche*, en allians som bildats i slutet av 2008 mellan *Parti de Gauche* och kommunistpartiet PCF inför Europavalet 2009. I presidentvalet i april 2012 fick alliansens ledare Jean-Luc Mélenchon, tidigare anförare av vänstern inom socialistpartiet, 11,1 procent (nästan 4 miljoner röster) på ett program om ”medborgarrevolution” mot nyliberal kapitalism.

Diagnoser

Denna utveckling och framgångarna för *Front de Gauche*, som nu består av nio organisationer, ökade under förkongressdebatten och diskussionerna på NPA-kongressen. Vad var det som gått fel? De fyra plattformar (W, X, Y och Z) som bildats inför kongressen lade fram olika diagnoser och botemedel.

Y-plattformen, som fick stöd av 31,9 procent i NPA:s avdelningar, konstaterade att ”NPA bildats utifrån antagandet att det inte fanns något betydande mellan den egna organisationen och socialistpartiet och att man därigenom kunde göra sig till alternativet till socialliberalismen. Men vid just den tidpunkten förändrades det politiska landskapet rejält genom bildandet av *Parti de Gauche* och *Front de Gauche*.”

Detta var dock inte liktydigt med att NPA var dömt att hamna i kris bara på grund av att en ny rival dök upp. ”NPA borde ha haft tyngdpunkten i kampen ... men det

motsatta inträffade: under trycket från *Front de Gauche* hamnade valpolitiska allianser i centrum för diskussionerna och ledningens uppmärksamhet.”

Enligt Y-plattformen ledde detta till det felaktiga synsättet att sociala segrar inte var möjliga i brist på ett trovärdigt politiskt alternativ till president François Hollandes och socialistregeringens socialliberalism. Detta synsätt förespråkades av *Gauche Anticapitaliste* och ledde till desertering till *Front de Gauche* och ”att vi övergav vad som borde ha varit en väsentlig del av vårt program men som vi ibland tenderade att glömma bort: det finns ingen genväg via val till arbetarnas frigörelse”.

En annan konsekvens var att man försummade ”de prioriteringar grundningskongressen lagt fast (arbetsplatser, ungdomar, fattiga förortsområden). Rent allmän har frågor som rör partibygandet fullständigt nonchalerats av olika nationella ledningar. Det främlingskap många kamrater känner beror till stor del på detta: på basplanet har konkret aktivistarbete fått skötas så gott det låtit sig göras; på toppen har ’ledarna’ diskuterat i ett tomrum, inte lett någonting och inte bidragit till ingripande i rörelserna.”

Under den inledande debatten på kongressen, som handlade om ett bokslut över de två senaste åren, medgav den som presenterade X-plattformen (som fått 51 procent i förkongressdebatten) att *Gauche Anticapitalistes* avhopp inneburit ”ett hårt slag som försvagat vår ledning”.

Men, betonade han, de underliggande orsakerna till NPA:s problem var objektiva, tillbakagången för de sociala protesterna, och allt hade heller inte varit nattsvart: partiet hade samlats bakom Philippe Poutous kampanj inför presidentvalet och man hade nått de ekonomiska målen för valkampanjen.

Det som inte gick att förneka, trots alla svårigheter, var att NPA behövs på grund av att ”*Front de Gauche* inte organiserar något motstånd mot regeringen” och på grund av den hållning *Front de Gauche* intar i en rad frågor; exempelvis är man bara emot avskedanden som görs av företag som fortfarande går med vinst och ger utdelning på aktierna och inte alla sorters avskedanden.

Kommunistpartiet, den största gruppen inom FG, fortsätter att stödja det franska militära ingripandet i Mali, samarbetar med socialistpartiet i lokala och regionala styren och håller starkt fast vid kärnkraften.

X- och Y-plattformarna var eniga i karakteriseringen av *Front de Gauche*. I deras gemensamma text hette det: ”Vi bevitnar framväxten av en ny anti-nyliberal reformistisk rörelse. Denna företeelse, som också visat sig i andra europeiska länder, är späckad av motsägelser. Gräsrotterna letar efter ett alternativ till regeringen och åtstramningarna, medan ledningens politik till stor del bestäms av de ställningar man har inom fackföreningsapparaten och av de tusentals förtroendevalda man har i olika institutioner.”

Motsättningarna inom *Front de Gauche* sträcker sig från ”PCF:s ledning som vägrar ta klar ställning mot regeringen till *Parti de Gauche* och Mélenchon, som går emot statsbudgeten men vägrar ta strid med arbetsgivarna och regeringen genom minoritetsströmningar som är för bildande av en *Front de Gauche*-baserad social och politisk front mot regeringspolitiken”.

NPA ”ännu ofött”

Z-plattformen (stöd av 9 procent i avdelningarna) beskrev *Front de Gauche* än mer kärvt som ett hinder på vägen för kampen (”ledningen för *Front de Gauche* spelar

samma roll som sina alter egon i fackföreningarna”) och som en stödjepunkt för socialistregeringen.

Front de Gauche förekom knappt i W-plattformens analys (8,2 procent i avdelningarna): för den bestod nyckelproblemet i att NPA ”fortfarande återstod att bilda”. Det hade misslyckats med att leva upp till sina ursprungliga mål på grund av att dess politiska kultur fortsatt att vara dominerad av den permanenta tendens och ”den professionella ledning” man ärvt från LCR.

W-plattformen ansåg att det måste bli slut på att ”debatterna styrdes uppifrån”, där talartid och antalet talare bestäms utifrån olika plattformar. I W-plattformens text hette det: ”Det är hög tid att ta på allvar den heterogena sammansättningen av de aktivister som gick med i NPA och deras olika syn på aktivism i syfte att utrusta oss själva med förmågan att komma fram till hur vi ska få till stånd en takt i aktivismen som gör att alla kan känna sig involverade.”

W-plattformen tillade: ”Det är på tiden att vi tar allvarligt på viljan ’att skapa politik på ett annorlunda sätt’ hos alla dem som en gång lockades till NPA.”

När kongressen öppnades föreslog W-plattformen en förändring av dagordningen och ge mer plats åt olika *workshops* på bekostnad av plenardebatter mellan olika plattformar. Detta avslogs dock.

Alla fyra plattformar var eniga om en sak – att NPA:s plats är utanför *Front de Gauche*. Den motsatta diagnosen fanns dock närvarande på kongressen i form av en hälsning från *Gauche Anticapitaliste* som fortfarande har en del medlemmar kvar inom NPA.

I hälsningen från *Gauche Anticapitaliste* hette det att *Front de Gauche* ”håller på att distansera sig från regeringskoalitionen mellan socialistpartiet och de gröna och bekräftar sitt motstånd mot hela den åtstramningspolitik som införts nationellt och på europeisk nivå. Vi anser dessutom att denna tendens kommer att stärkas ytterligare när den socialliberala politiken går vidare. I den nuvarande styrkebalansen, som vi är medvetna om och som ni analyserar i era texter, blir det nödvändigt med samling av alla krafter som är för oberoende av socialistpartiet”.

I hälsningen tillades: ”Vi är inte omedvetna om de hinder och de motsättningar som finns inom *Front de Gauche*, vilket är anledningen till att vi arbetat för samling av de anti-kapitalistiska och eko-socialistiska krafterna där. Vi anser att våra gemensamma principer – klasskamp, anti-kapitalism och övertygelsen om att lösningen inte bara kan återfinnas inom existerande institutioner – hålls vid liv inom *Front de Gauche*.”

Beträffande NPA:s egen linje sades; ”dessvärre verkar det som om ni inte bara utelämnar denna utväg nu men även möjligheten av en sådan front i framtiden. Vi får hoppas att detta inte innebär en systematisk, långsiktig politisk isolering, jämförbar med den hållning *Antarsya* [en koalition på yttersta vänsterkanten i Grekland] intar och som ligger långt ifrån dagsbehoven.”

Botemedlen

X- och Y-plattformarna drog olika praktiska slutsatser av sin gemensamma syn på *Front de Gauche*.

Y-plattformen prioriterar byggande av NPA på arbetsplatser och i de sociala proteströrelserna och utlovade ”att ta upp kampen med olika delar inom *Front de Gauche* för att peka på motsägelserna i deras politik”. Allt annat skulle ”ge intryck av att vi ser

det som möjligt att bygga 'ett politiskt alternativ' tillsammans med *Front de Gauche* och att detta skulle kunna återge hoppet till vårt sociala läger”.

X-plattformen däremot sade att ”det mest angelägna idag är att bygga en vänsteropposition mot regeringen som [också] bekämpar högern och extremhögern, som försöker avleda det folkliga missnöjet för att så mycket bättre kunna kväva det. Vi vänder oss till alla organisationer inom arbetarrörelsen som inte sitter i regeringen för samarbete i detta syfte, där vi ställer frågan om det politiska alternativ som behövs för att komma ur krisen, en regering mot åtstramningar som inte kan uppstå ur parlamentariska överenskommelser uppifrån och bortom maktrelationer som framkommit genom kampen”.

X-plattformen utesluter inte tänkbara allianser med *Front de Gauche*, men pekade i stället på vad ”en regering mot åtstramningar” måste åstadkomma; ett anti-kapitalistiskt skattesystem, expropriering av bankerna för att sätta skuldfrågan i offentliga händer, förstatligande av de stora industrigrupperna, förbud mot alla avskedanden, en medborgarkommission i skuldfrågan för att förhindra återbetalning av skulderna och en nödplan för att göra slut på Frankrikes kärnkraftsberoende.

Z-plattformen manade till ”öppet revolutionärt ombildande av NPA” medan W-plattformen lade fram en trepunktsplan för att göra partiet till ”en inkluderande sfär”, tillåta nätverkande av olika kamprörelser och ”gemensamt arbeta från vår syn på framtidens värld”.

Besluten

De avslutande diskussionerna och omröstningarna var stängda för utomstående observatörer, men resultaten, inklusive de fyra olika plattformarnas värdering av dem, har publicerats på NPA:s website. Där framgår att X-plattformen segrade med 55,9 procent och att ett antal stadgeförändringar och organisatoriska förändringar antogs som innebär tidsbegränsade mandat på förtroendeposter, ett nationellt möte med kampanjkommittéer och att regionala observatörer ska ges rätt att närvara vid möten med den nationella ledningen.

En resolution om att stärka NPA:s feministiska inriktning och en plan för partibyget under den kommande perioden, som lagts fram gemensamt av företrädare för W- och X-plattformarna, antogs med stor majoritet.

Plattformarna gjorde följande värdering av kongressen:

W-plattformen: ”Vi hoppas att den innebär ett slut för vår interna kris och möjlighet till en nystart: att alla medlemmar tar över partiet och möjligheter att vända sig utåt.”

X-plattformen: ”Strävandena efter enighet hade brett stöd men råkade ut för fraktionsmässiga attityder och även för politiska missförstånd och meningsskiljaktigheter som nu får lösas i praktiken.”

Y-plattformen: ”Den knappa majoriteten drog inga lärdomar av orsakerna till krisen inom NPA. Den antog åter den politik som går ut på permanent social och politisk front med *Front de Gauche* och som en gång stöddes av *Gauche Anticapitaliste*.”

Z-plattformen: ”Den avgående ledningen har fått en knapp majoritet på grundval av en text som lägger grunden för att förvärpa krisen ... Den plattform X föreslår banar väg för en 'vänsterregering' med reformister och anti-nyliberaler inom ramen för kapitalismens institutioner.”

De frågor som restes vid denna NPA-kongress, som avslutades utan någon gemensam kommuniké, var aldrig avsedda att avgöras på själva kongressen. De handlar om den mest grundläggande frågan om vägen till makten för en samhällelig majoritet i de utvecklade kapitalistländerna, vilket inkluderar sociala protester, formerna för politisk organisering, allianspolitik och den typ av regering som krävs för att driva processen framåt.

Att delegater från olika plattformar hänvisade till grekiska *Syriza* för att stödja helt olika synsätt säger allt om de frågor som är obesvarade inom NPA.

Under tiden har *Front de Gauche* inte slumrat. Den 21 januari antog dess samordningskommitté en plan för att stärka fronten som kampanjorganisation och som den 23 januari åtföljdes av ett möte i Metz för att starta kampanjen ”Alternativ till åtstramningar”.

NPA:s besvärliga brottningsmatch med partiets hållning till *Front de Gauche* ser ut att fortsätta.

Kjell Östberg: NPA kongress: vänsterenhet eller eget partibygge?

Ur *Internationalen* 21 februari 2011

Svårt och komplicerat. Så sammanfattar ledningen läget efter Nouveau Parti Anticapitaliste, NPA:s kongress som hölls i helgen i Montreuil utanför Paris. Som vi skrev i förra numret av Internationalen var det ett parti med starkt självförtroende som samlades till sin första kongress sedan bildandet för två år sedan.

Uppsvinget i den sociala kampen i höstas och de revolutionära resningarna i Nordafrika har gjutit nytt mod i partiets medlemmar som spelat en viktig roll i solidaritetsarbetet. Partiets talesperson Olivier Besancenot gjorde ett uppmärksammat besök i Tunisien. Miljontals fransmän och invandrare med rötter i dessa områden – och den franska regeringens och företags nära förbindelser med de korrupta regimerna – gör att den nordafrikanska revolutionen omedelbart får återverkningar också i Frankrike.

Men den andra sidan av att vara väl rotad i kampen visade sig i att de vägval som den franska vänstern står inför också skar rakt in i partiet. Den fråga som media och andra vänstergrupper framför allt krävde svar på var hur NPA ställer sig till en gemensam vänsterkandidat i presidentvalet 2012. Parti de Gauche, som bildades ungefär samtidigt som NPA, driver hårt att vänstern, inklusive NPA och kommunistpartiet, ska ena sig bakom dess partiledare Mélenchon.

Inställningen till denna fråga reflekteras tydligt i de tre huvudtendenser som utkristalliserats inför kongressen. Den ”unitära” riktningen förspråkade en uppslutning i en gemensam vänsterfront. En tendens som ville markera partiets ”revolutionära identitet” ställde sig kallsinnig till ett sådant samarbete och ville koncentrera sig på att bygga partiet tillsammans med de sociala rörelserna och helst hitta en presidentkandidat från dessa.

Skeptisk

Dessa tendenser hade vardera stöd av en dryg fjärdedel av delegaterna på kongressen. Den tredje, största, tendensen, var också skeptisk till att stödja vänsterfronten.

Orsaken är inte minst att såväl kommunisterna som Parti de Gauche vill använda vänsterfronten som en hävstång för att själva kunna skaffa sig poster i en kommande regering tillsammans med socialistpartiet. Att låta NPA:s röster bli en bricka i detta spel ter sig inte särskilt aptitligt.

I dagsläget lutar denna tendens åt att försöka förmå partiets stora dragplåster Besancenot att ställa upp i ett tredje presidentval. Trots NPA:s tillbakagång får han och Mélenchon ungefär lika stort stöd i opinionsundersökningarna, mellan 5 och 7 procent. Problemet – och det som gjort kongressen så komplicerad – är emellertid att inte heller denna tendens hade egen majoritet på kongressen, den hade stöd av 42 procent av delegaterna.

Det betyder att ledningen under den kommande kongressperioden saknar en tydlig plattform. Man har heller ännu inte utsett något nytt språkrör; den posten vill nu Besancenot lämna. Detta är ingen katastrof för en politisk strömning som traditionellt bejakar mångfald, men det komplicerar naturligtvis den politiska nytändning som måste fortsätta. Vissa inom gruppen som förespråkar en vänstersamling inför valen kommer att lämna NPA.

Men partiet är fortfarande en av de ledande vänsterkrafterna i Frankrike med 2500 medlemmar och en unik erfarenhet av politisk kamp och arbete i sociala rörelser. NPA kommer att fortsätta att spela en nyckelroll i fransk radikal politik.